

AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ A REPUBLICII MOLDOVA

CIRCULARĂ nr. 01 - 28/01/2022

Cu privire la aplicarea principiilor factorilor umani (Human Factors Principles - HFP) la elaborarea documentelor în domeniul navigabilității aeronavelor

1. Prezenta Circulară este emisă în temeiul art. 7 alin. (3) pct.1) lit. d) din Codul aerian nr. 301/2017 și pct. 10 subpct. 1) lit. d) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Autorității Aeronautice Civile, aprobat prin Hătărârea Guvernului nr.133/2019.
2. Prezenta Circulară este emisă în scopul asigurării aplicării prevederilor Regulamentului privind menținerea navigabilității aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor aeronautice și autorizarea întreprinderilor și a personalului cu atribuții în domeniu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 641/2019 a prevederilor Anexei 6 OACI – Operarea aeronavelor, cu privire la aplicarea principiilor factorilor umani la elaborarea documentelor în domeniul navigabilității aeronavelor (CAME, MOE, programe de întreținere, etc.).
3. În scopul reducerii erorilor și riscurilor de omitere, aplicare incorectă sau parțială a prevederilor documentelor în domeniul navigabilității aeronavelor, documentele menționate la pct. 2 să fie elaborate de persoane care au susținut instruirea în domeniul factorilor umani.
4. La elaborarea documentelor menționate la pct.2, vor fi luate în considerare principiile factorilor umani, după cum urmează:
  - a) **În cazul programelor de întreținere:**
    - să fie ușor înțeles și accesibil personalului de întreținere tehnică;
    - să se bazeze pe informații actualizate, publicate de Statul de proiectare sau de titularul Certificatului de tip al aeronavei;
    - limba utilizată să coincidă cu limba în care sunt prezentate informațiile publicate de titularul Certificatului de tip. În cazul unor traduceri, se va exclude interpretarea ambiguă sau eronată a unor prevederi;
    - la executarea lucrărilor de întreținere trebuie luate în considerare performanțele umane corespunzătoare funcțiilor respectivei persoane în cadrul organizației;
    - instituirea unor cerințe speciale privind pregătirea sau necesarul de echipamente pentru executarea lucrărilor de întreținere;
    - instituirea unor cerințe privind modalitatea executării lucrărilor critice și controlul acestora.
  - b) **În cazul CAME, MOE, altor documente ce conțin proceduri:**
    - procedurile trebuie să includă toate informațiile necesare personalului pentru executarea atribuțiilor și să răspundă clar următoarele întrebări: ce trebuie de făcut? cine face? când face? unde face? cu ce face? cum face? ce înregistrări/formulare utilizează?;
    - documentul fie ușor înțeles și accesibil personalului de întreținere tehnică. Este important ca personalul să cunoască limba în care este publicat documentul. Dacă va fi cazul, se va asigura traducerea, asigurând excluderea interpretării ambiguă sau eronate a unor prevederi;
    - în cazul unor amendamente, acestea să fie clar evidențiate și să fie aduse la cunoștința personalului înainte de intrarea în vigoare;
5. Conducătorii operatorilor aeriени, organizațiilor de întreținere și proprietarii aeronavelor din Republica Moldova să întreprindă măsurile corespunzătoare pentru executarea prezentei Circulare.
6. Prezenta Circulară se publică pe pagina web a Autorității Aeronautice Civile www.caa.md la compartimentul "Cadrul normativ/Circulare" și "Navigabilitatea aeronavelor/Cadrul normativ navigabilitate".
7. Prezenta Circulară intră în vigoare din data semnării.

Director interimar

Vasile ȘARAMET